



Dette dokumentet gjev ei vurdering av  
planbehovet til Sogndal kommune i  
kommunestyreperioden 2015-2019

# Kommunal planstrategi



for Sogndal kommune

Datert 1.4.2016

## **Innhald**

1	Bakgrunn .....	2
2	Føremål.....	3
3	Overordna føringar som har følgjer for planbehovet til kommunen .....	3
4	Medverknad.....	5
4.1	Politisk forankring.....	5
4.2	Involvering av dei ulike einingane .....	5
4.3	Involvering regionalt .....	5
5	Utviklingstrekk og utfordringar.....	6
5.1	Folketalsutvikling i Sogndal kommune.....	6
5.2	Sogndal som regionsenter og samarbeid med nabokommunar .....	6
5.3	Miljøutfordringar.....	7
6	Evaluering .....	7
6.1	Gjennomføringsgrad av tiltak i ulike planar.....	7
7	Vurdering av planbehovet .....	10
7.1	Revisjon kommuneplan .....	10
7.2	Klima og energi .....	12
7.3	Utvalde reguleringsplanar .....	12
7.4	Beredskapsplan.....	12
7.5	Helse- og omsorgsplan .....	13
7.6	Oppvekstplan.....	13
7.7	Bustadsosialt velferdsprogram .....	13

## **Vedlegg:**

Vedlegg 2: Planbehov planstrategi 2016-2020

Vedlegg 3: Gjennomføringsgrad av planbehovet frå planstrategi 2011-2015

## 1 Bakgrunn

I medhald av § 10-1 i plan- og bygningslova skal kommunen minst ein gong i kvar valperiode, og seinast innan eitt år etter at nytt kommunestyre er konstituert, utarbeide og vedta ein communal planstrategi. Føremålet med den kommunale planstrategien er å klargjere kva slags planoppgåver kommunen bør starte opp og/eller vidareføre for å leggje til rette for ei ønskja utvikling i kommunen. Planstrategien sett sterkt fokus på at planlegginga skal vere behovsstyrta, og ikkje gjerast meir omfattande enn naudsynt.

### Plan og bygningslova § 10-1. Kommunal planstrategi

Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innan ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en communal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsigting arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.

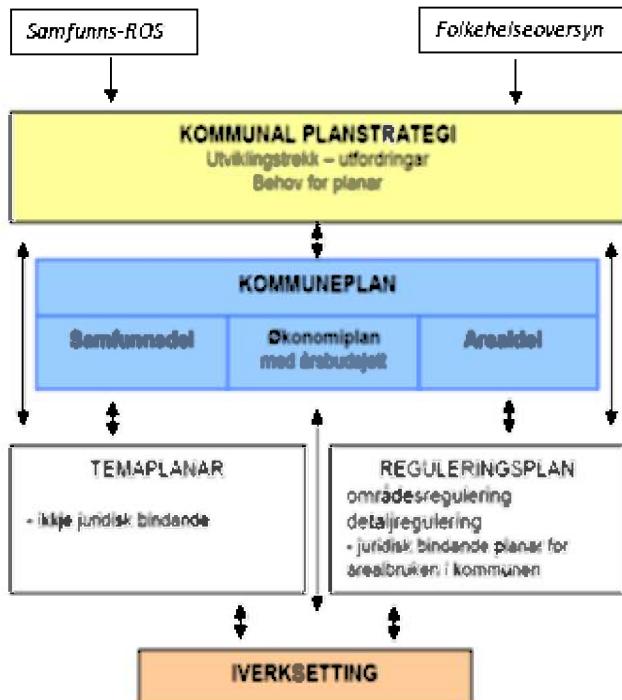
Kommunen skal i arbeidet med communal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av communal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.

Planstrategien er ikkje ein plan, men eit verktøy for politisk styring og prioritering av planbehov. Det er viktig at politikarane har ein aktiv rolle i arbeidet med planstrategien.

Den kommunale planstrategien skal sikre *overordna planlegging* og ta opp i seg utfordringane kommunen står overfor, knytt til samfunnsutvikling, sårbarheita til kommunen, mellom anna som følgje av klimaendringar, miljøutfordringar, folkehelse og utfordringar for tenesteytinga. På dette grunnlaget skal vi vurdere planbehov i valgperioden. Det er også difor strategien **bør** utarbeidast og **skal** bli vedteken av kommunestyret, som øvste organ i kommunen. Figur 1 syner planhierarkiet og samhandlinga mellom dei ulike delane av plansystemet i kommune. Kommunal planstrategi utgjer taket i planhierarkiet og kan kallast ein «plan for planlegging». Som grunnlag for arbeidet ligg folkehelseoversynet og den heilsakaplege ROS-analysen, som vart vedteken av kommunestyret i desember 2015.



**Figur 1: Planhierarkiet i Sogndal kommune**

## 2 Føremål

Planstrategien har to hovedføremål:

**1** Kommunen skal i planstrategien, med bakgrunn i utfordringar og utviklingstrekk i Sogndal-samfunnet, synleggjere det samla planbehovet til kommunen.

**2** Kommunen skal gjennom planstrategien ta stilling til om det er behov for revisjon av heile eller delar av kommuneplan.

## 3 Overordna føringar som har følgjer for planbehovet til kommunen

For å fremja ei berekraftig utvikling er det sett krav i plan- og bygningslova om at regjeringa kvart fjerde år utarbeider eit dokument med «[nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging](#)». Dei nye nasjonale forventningane (12.6.2015) peiker på oppgåver og interesser som regjeringa meiner det er viktig at kommunane fokuserer på i sin planlegging. Tanken er at dei nasjonale forventningane skal følgjast opp i arbeidet med planstrategien. På denne måten kan vi, med bakgrunn i samfunnsendringar globalt, nasjonalt, regionalt og lokalt, gjennom kommuneplanlegginga ta opp viktige utfordringar for kommunen.

Forventningsdokumentet inneholder følgjande tre hovedtema:

- gode og effektive planprosessar
- berekraftig areal- og samfunnsutvikling
- attraktive og klimavennlege by- og tettstadsområde.

Gjennom den kommunale planstrategien har vi fokusert på kva utfordringar kommunen har, knytt opp mot dei nasjonale forventningane.

Plan- og bygningslova er det mest sentrale verkemiddelet innan samfunns- og arealplanlegginga. I tillegg til krav i plan- og bygningslova kjem fleire plankrav i eigne særlover. Staten stillar følgjande 15 ulike plankrav («Må-ha planar») til kommunane:

<b>Fagområde</b>	<b>Kjelde</b>	<b>Tema</b>
	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ "Må-ha plan"</li> <li>□ "Bør-ha plan"</li> </ul>	
<b>Plan- og bygningslova: Samfunns- og arealplanlegging</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ Kommunal planstrategi</li> <li>■ Kommuneplan</li> </ul>	Viktige planoppgåver i kommunen  Rammer for planar og tiltak–vern og bruk
<b>Helse- og sosialsektoren</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ Smittevernplan m/pandemiplan</li> <li>■ Beredskapsplan for helsetenesta</li> <li>■ Sosial beredskapsplan</li> </ul>	Hindre smittsame sjukdommar  Beredskap for drift av helsetenesta  Beredskap for arbeid og velferd
<b>Utdanning</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ Årsplan pedagogisk verksemد</li> <li>■ Lokal læreplan for opplæring</li> <li>■ Lokal læreplan for kompetanseutvikling</li> </ul>	Oppfølging av barnehagelova  Organisering og arbeidsmåte i skulen  Sikre riktig og nødvendig kompetanse
<b>Samfunnstryggleik og beredskap</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ Kommunal beredskapsplan</li> <li>■ Beredskapsplan drikkevatn</li> <li>■ Plan over brannverntiltak</li> </ul>	Risiko- og sårbarheit i kommunen  Tryggforsyning av drikkevatn  Brannførebygging, tiltak
<b>Miljøvern og landbruk</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ Forvaltningsplan og tiltaksplan vassdrag</li> <li>□ Sektorplan kjemeområde landbruk</li> <li>□ Tilsynsplan avløpsanlegg</li> <li>□ Beredskap akutt forureining</li> <li>□ Forvaltningsplan vernar vassdrag</li> </ul>	Vassdragsøkologi, bruksinteresser  Jordressursar og kulturlandskap  Avløpsanlegg i kommunen  Ureining og skadeverknader  Vassdragsvern, arealplanlegging
<b>Andre tema</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>■ Økonomiplan</li> <li>■ Årsbudsjett</li> <li>■ Arkivplan</li> </ul>	4 neste budsjettår  Kommande kalenderår  Innhald og Organisering av arkivet

**Tabell 1: Oversyn over plankrav. Henta frå dokumentet "Plankompetanse i kommunane" (Sogn og Fjordane fylkeskommune & Fylkesmannen 2010).**

## 4 Medverknad

### 4.1 Politisk forankring

Politisk forankring er viktig i arbeidet med planstrategien. Dersom planstrategien skal bli eit politisk interessant verktøy, må politikarane finne verktøyet føremålstenleg, ønske å ta det i bruk og ha eit eigarforhold til dokumentet.

### 4.2 Involvering av dei ulike einingane

Fleire av planane kommunen utarbeidar er tverrsektorielle og krevjar samarbeid på tvers.

Planstrategien er viktig for å synleggjere dei ulike behova innanfor og på tvers av alle einingane i eit felles og lettfatteleg dokument. Samhandlinga på tvers av einingane med den kommunale planstrategien som felles overbygning er forsøkt illustrert i figur 2.



Figur 2: Involvering av alle einingane gjennom planstrategi.

©SA Shambora/Flickr.com (CC-lisens)

### 4.3 Involvering regionalt

Den kommunale planstrategien er ein arena for samordning av utfordringar og planbehov interkommunalt og regionalt. Dette krev god samordning. I § 10-1 står det at kommunen i arbeidet med kommunal planstrategi skal innhente synspunkt frå statlege og regionale organ,

og nabokommunar. Sogn og Fjordane Fylkeskommune og Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har sendt fråsegn til høyringa av planstrategien.

## 5 Utviklingstrekk og utfordringar

### 5.1 Folketalsutvikling i Sogndal kommune

Sogndal har dei siste åra hatt høgare prosentvis vekst i folketalet enn både fylket og landet. Nettoflyttinga har vore positiv sidan 2007, og sidan 2010 har vi hatt høgare innflytting enn både fylket og landet. I aldersgruppa 16 – 25 år er nettoflyttinga noko negativ. Vi har ei generelt ung befolkning. Ei stor del av befolkninga er i yrkesaktiv alder. Kjønnsfordelinga i kommunen er jamm og stabil over tid.

Prognosane for folketal viser ein tydeleg vekst i åra fram mot 2040. Folketalsauka er monaleg større enn kva som låg til grunn i planstrategien frå 2011, og noko høgare enn kva som låg til grunn for vedtak av arealdel til kommuneplanen i 2013. Tabell 2 viser at vi kan få ein total folketalsvekst på 26 % fram mot 2030, ut i frå middelprognosene. Dei fleste aldersgruppene vil ha nesten same vekst som snittet, med unntak av aldersgruppa 6-19 år som vil få ein lågare veksttakt i byrjinga av perioden. Det som utmerker seg mest er den sterke auka i tal eldre. I 2040 vil det i følgje prognosane vere 80 % fleire i aldersgruppa 67+ samanlikna med dagens situasjon, og dei vil utgjere 18 % av folketalet – mot 14 % i dag. Ut i frå tilgjengeleg areal til bustader forventar vi at den største veksten kjem i Sogndal sentrum. Folkehelseoversynet frå desember 2015 ligg til grunn for planstrategien som analyse- og utfordringsdokument i høve dei demografiske utviklingstrekk i kommunen.

	2015	2020 (MMMM)	2015-2020 %-auke	2030 (MMMM)	2015-2030 %-auke	2040 (MMMM)	2015-2040 %-auke
<b>0-5 år</b>	552	657	19 %	760	38 %	717	30 %
<b>6-15 år</b>	943	946	0 %	1199	27 %	1294	37 %
<b>16-19 år</b>	396	411	4 %	409	3 %	540	36 %
<b>20-66 år</b>	4801	5276	10 %	5928	23 %	6393	33 %
<b>67+ år</b>	1062	1203	13 %	1512	42 %	1909	80 %
<b>Folketal</b>	7754	8493	10 %	9808	26 %	10853	40 %

Tabell 2: Middelprognose (MMMM) for folketalsutvikling fram mot 2040, Statistisk Sentralbyrå jan. 2016.

### 5.2 Sogndal som regionsenter og samarbeid med nabokommunar

Sogndal er regionsenter for indre Sogn og har funksjonar som tener eit større omland enn eigen kommune, mellom anna innan handel, skule, kultur, næring og tenesteyting.

Kommunen har difor eit ansvar for å leggje til rette for desse tilboda, i form av areal og tilhøyrande støttefunksjonar. Dette ansvaret må sjåast som del av det overordna arbeidet med sentrumsutvikling. For å få til dette er det viktig at vi gjennom vår planlegging stillar krav til senterstruktur ved å fokusere på konsentrert handel og tenesteyting, tilgang til allmenne friområde/oppaldsrom, samt god infrastruktur særleg for gåande og syklande. Det er også avgjerande at kommunen tek ei aktiv rolle i å leggje til rette for vidare utvikling av klyngja av

kunnskapsretta næringar, høgare utdanning og andre funksjonar på Fosshaugane Campus og i næringsområdet på Kaupanger.

Arbeidet med kommunereforma vert truleg eit hovudtema i denne perioden.

Hovudutfordringa vil truleg vere å sikre vekst i alle delar av regionen. Følgjande andre konkrete prosjekt krev interkommunalt samarbeid (lista er ikkje uttømmande):

- Samferdsletiltak, m.a. aust-vest-samband, flyplassen, utvikling av kollektivtilbodet
- Forvaltningsplan for vatn i vassregion Indre Sogn
- Byregionprogrammet – sjå punkt 7.8

### **5.3 Miljøutfordringar**

Sogndal kommune har mange miljøutfordringar å ta omsyn til. Miljøutfordringar knytt til utviding av næringsareal på Kaupanger vart arbeidd med i forkant av revisjon av arealdel til kommuneplanen. Det vil og vere miljøutfordringar knytt til bustad- og hyttebygging, mellom anna naturmangfald, jordvern, bevaring av grøne lunger og sikre gode naturopplevingar.

Kommunen har miljøutfordringar knytt til trafikk gjennom sentrum.

Vi har mellom anna følgjande planverk til å møte ulike miljøutfordringar: klima- og energiplan, kulturminneplan og sykkelman, plan for gangvegar og grøntstruktur i sentrum, strandsoneanalyse for Fjærlandsfjorden, landskapsanalyse for Sogndalsdalen, kartlegging av biologisk mangfald knytt til næringsarealet på Kaupanger og oversikt over biologisk mangfald i Sogndal kommune.

## **6 Evaluering**

Førre kommunestyre tilrådde i planstrategien at den vart evaluert ved neste revisjon. «*For å få ein god prosess i forkant av arbeidet med neste planstrategi i 2015/16 bør kommunestyret vinteren 2015 evaluere denne strategien. Kva planar har vi gjennomført? Kva planar er vi i gang med? Har vi gått frå plan til handling? Har vi oppnådd nokre målbare tiltak? Ein slik evaluering vil vere viktig for neste kommunestyre og arbeid med ny kommunal planstrategi, i tillegg til at det vil synleggjere kor vidt planane er omsett til praktisk handling.*»

### **6.1 Gjennomføringsgrad av tiltak i ulike planar**

Vedlegga til planstrategien syner kva planar som er gjennomførde i perioden, og kva planar som er tilrådd utarbeidd eller revidert i kommande periode.

Nedanfor følger ein oppsummering av gjennomføringsgraden av tiltak frå fleire av planane omtalt i planstrategien for 2011-2015. Alle planane er lista opp i vedlegg 3 til ny planstrategi. Dette arbeidet med å syne gjennomføringsgraden er gjort for å skaffe ein oversikt over kor mange av tiltaka i dei ulike planane som faktisk vert gjennomførd. På bakgrunn av det kan vi vidare vurdere behovet for revisjonar eller utarbeiding av nye planar. I dei ulike kommunale planane er det stor ulikheit i kor målbare tiltaka er. Planar utan målbare tiltak er ikkje med i oversikta. Oppsummeringa her er eit forsøk på å kvantifisere tiltaka for å syne gjennomføringsgraden. Gjennomførde tiltak er markert grøne og tiltak som ikkje er gjennomført er raude. Ein del tiltak er verken gjennomført eller ikkje gjennomført, men i ein

mellomfase, til dømes påbegynte tiltak, tiltak som avventar søknadar, tiltak i tidleg planfase og kontinuerlege tiltak. Desse er markert gult i kvar figur for gjennomføringsgrad.

#### SYKKEPLAN 2013-2023



Sykkelplanen har ein 10-på topp liste og ein marginalliste. Av tiltaka på 10-på topp lista er 3 tiltak gjennomført, 4 tiltak føreslege teke inn i Sogndalspakka, 1 tiltak inn i Campusplanen og 2 på vent.

≈ 30 % gjennomførd, 50 % i planleggingsfasen og 20 % er ikkje utførd:

#### HOVUDPLAN FOR TRAFIKKTRYGGING



Hovudplan for trafikktrygging har 21 tiltak. Av desse er 6 tiltak gjennomført, 1 delvis gjennomført, det er sett av midlar til 5 tiltak, 6 tiltak har fått avslag, 3 tiltak ventar svar på søknad.

≈ 30 % gjennomførd, 30 % delvis gjennomførd og 40 % ikkje gjennomførd.

#### HOVUDPLAN FOR VASSFORSYNING 2009-2018



Hovudplan for vassforsyning har 25 tiltak. Av desse er 11 tiltak gjennomført, 3 tiltak kontinuerlege, 1 er ikkje aktuelt, 1 er utsett til neste revisjon og 9 er ikkje utførd.

≈ 55 % gjennomførd (inkludert kontinuerlege tiltak), 10 % utsett og 35 % ikkje gjennomførd.

#### HOVUDPLAN FOR AVLØP 2009-2018



Hovudplan for avløp har 16 tiltak. Av desse er 11 tiltak gjennomført og 5 er ikkje utførd.

≈ 70 % gjennomførd og 30 % ikkje gjennomførd.

#### LANDBRUKSPLAN 2009-2013



Landbruksplanen har 8 tiltak. Av desse er 3 tiltak gjennomført og 5 er ikkje utførd fordi det ikkje er sett av midlar i økonomiplan.

≈ 40 % gjennomførd og 60 % ikkje gjennomførd.

#### PLAN FOR HJORTEVILTFORVALTNINGA 2011-2015



Plan for hjorteviltforvaltninga har 14 tiltak. Av desse er 12 tiltak gjennomført, 1 er planlagd våren 2016 og 1 er ikkje utførd.

≈ 80 % gjennomførd, 10 % planlagd og 10 % ikkje gjennomførd.

## OVERORDNA HELSE- OG OMSORGSPPLAN 2014-2022



I overordna helse- og omsorgsplan er det i handlingsdelen for 2015-2018 sett opp 16 tiltak. Fleire av tiltaka er kontinuerlege og ikkje alle er fullførd, men dei er godt i gang. Av dei totalt 16 tiltaka er 13 tiltak gjennomført (godt i gang), 2 delvis og 1 tiltak ikkje gjennomført.

≈ 80 % gjennomført, 15 % delvis gjennomført og 5 % er ikkje gjennomført.

## PLAN FOR RETTLEIING AV NYUTDANNA PEDAGOGER I SKULE OG BARNEHAGE



Denne planen har 2 tiltak som begge er utført.

≈ 100 % gjennomført.

## KOMMUNAL PLAN FOR IDRETT, FRILUFTSLIV, FYSISK AKTIVITET OG FOLKEHELSE



Plan for idrett, friluftsliv, fysisk aktivitet og folkehelse har i handlingsprogrammet under økonomisk oversyn sett opp 6 tiltak der Sogndal kommune er prosjekteigar. Av desse er alle tiltaka gjennomført.

≈ 75 % gjennomført, 5 % i gangsett og 20 % ikkje gjennomført.

## BUSTADSOSIALT VELFERDSPROGRAM 2014-2019

Det bustadsosiale velferdsprogrammet har mange tiltak. Programplanen vart vedteke i 2015, og sidan vi er i starten av planfasen er det ikkje naudsynt å sjå kor vidt tiltaka er gjennomført eller ikkje på noverande tidspunkt.

## KLIMA OG ENERGIPLAN 2010-2015



Klima og energiplanen har 35 tiltak. Veldig mange av desse er kontinuerlige tiltak. Ein del av desse har fungert etter planen, og er vert ivaretake gjennom faste rutinar, medan andre i større grad vert «gløymd vekk». 27 tiltak er gjennomført, 5 er delvis gjennomført og 3 tiltak er ikkje gjennomført.

≈ 80 % gjennomført, 15 % delvis gjennomført og 5 % ikkje gjennomført.

## PLAN FOR OPPFØLGING OG UTBYGGING AV GANGVEGAR/STIAR OG GRØNTKORRIDORAR I SOGNDAL SENTRUM



Denne planen har lista opp 24 tiltak (ikkje inkludert 7 tiltak i marginalliste). Av desse er 18 tiltak gjennomført, 1 er delvis gjennomført og 5 er ikkje gjennomført.

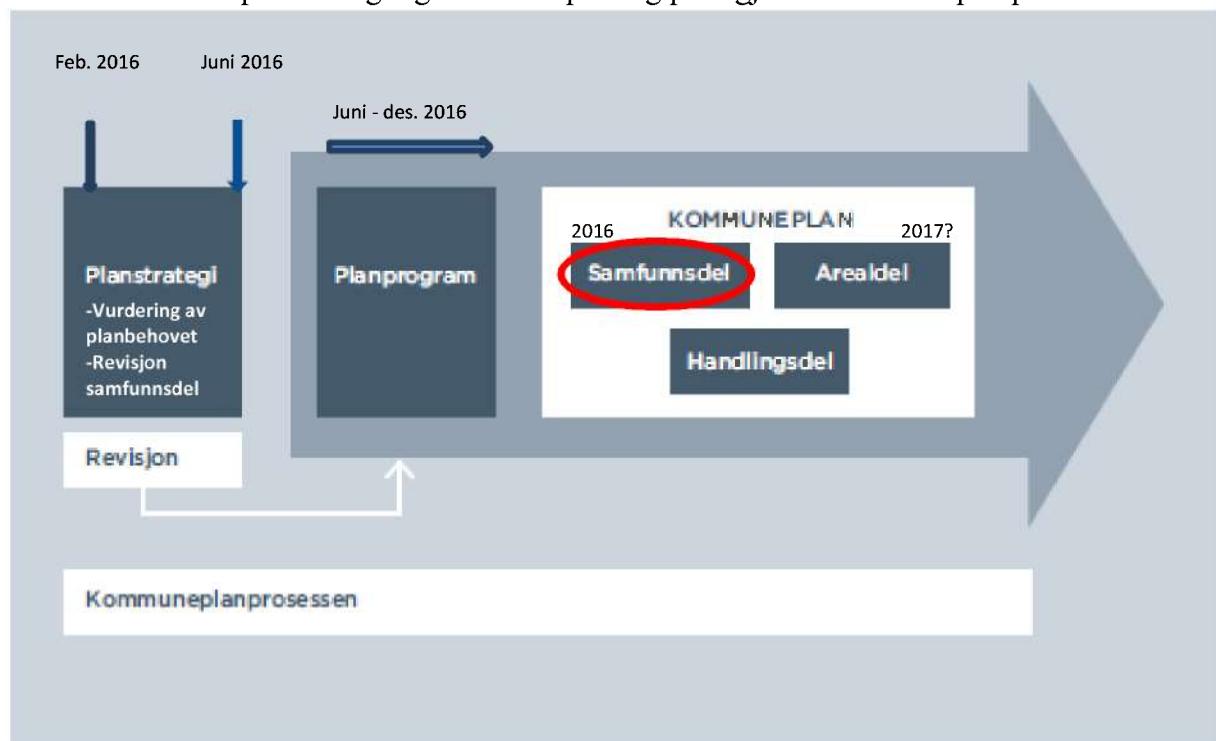
≈ 75 % gjennomført, 5 % delvis gjennomført og 20 % ikkje gjennomført.

## 7 Vurdering av planbehovet

Tabellen i vedlegg 2 viser planbehovet på bakgrunn av utviklingstrekk og utfordringar i kommunen. I tillegg til å kartlegge behovet for nye planar og revisjonar er det viktig å bruke ressursar på å følgje opp dei allereie vedtekne planane. Fleire av planane blir revidert fordi det er vanleg med ein fireårig rullering. Dei planar som fell inn under ein fireårig revisjon er ikkje omtalt nedanfor.

### 7.1 Revisjon kommuneplan

Gjeldande arealdel til kommuneplanen vart vedteken 14.11.2013. Samfunnsdelen til kommuneplan vart revidert med vedtak i kommunestyret den 21.10.2010. Figur 4 illustrerer forholdet mellom planstrategi og kommuneplan og påfølgjande kommuneplanprosess.



Figur 3: Forholdet mellom planstrategi og kommuneplan

#### Samfunnsdel til kommuneplanen

Samfunnsdelen til kommuneplanen sett overordna mål for den samla samfunnsutviklinga i kommunen, og er i mange tilfelle leiande for korleis det vert arbeida i kommunen.

I gjeldande samfunnsdel hadde vi fokus på følgjande:

- Regionsenterutvikling,
- Næringsutvikling og infrastruktur
- Sogndal som skulestad
- Natur, kultur og fritid
- Gode bu- og oppvekstvilkår

Ut frå mellom anna kommunereforma, ei meir usikker økonomisk horisont og endringar i dei demografiske utviklingstrekk i kommunen, meiner vi det er behov for å revidere samfunnsdelen til kommuneplanen i denne perioden. Det er fleire tilhøve som peikar i retning

av ein revisjon av samfunnsdelen av kommuneplanen: Folketalsutviklinga inkludert auka tal asylsøkjarar og flyktningar, folkehelse bukvalitet og oppvekstvilkår, tenesteutvikling, kommunereforma og strukturendringar for statlege organ, næringsutvikling, samfunnstryggleik og klimautfordringar, nyskapande friluftsliv og endringar innan samferdsle. Kommunestyret må ta stilling til om dei vil nytte revisjon av samfunnsdelen til kommuneplanen som eit verktøy for å drøfte samfunnsutviklinga grundig.

### **Arealdel til kommuneplanen**

Vi hadde ein grundig revisjon av arealdel til kommuneplanen i 2012-2013. Det gjer at det ikkje er like stort behov for ei full revisjon i denne planperioden. Planen fungerer godt som ramme for arealutviklinga og arealbruken i kommunen. Vi bør likevel sjå på korleis einskilde av dei nye føreseggnene verker i praksis. Vi kan ikkje sjå at det ligg føre ny nasjonal eller regional arealpolitikk som gjer til at det er naudsynt med ei revisjon av heile arealdelen, men det bør gjerast ei vurdering av om føreseggnene er i samsvar med endringane i plan- og bygningslova som trådde i kraft 1.1.2016. Det bør også vurderast å oppheve eldre reguleringsplanar i sentrum som ikkje er i tråd med målet om fortetting.

Ved revisjonen av arealdelen hadde vi følgjande grunnlagsmateriale:

- Kartlegging av biologisk mangfald i Sogndal kommune
- Strandsone- og sjøarealanalyse
- Landskapsanalyse Sogndalsdalen
- Stadanalyse Amlabukti
- Småkraftverk i Fjærland
- Kartlegging av biologisk mangfald på del av næringsområdet på Kaupanger
- Plan for handtering av overvatn
- Kulturminneplan
- Oppdatert oversikt over reguleringsplanar som ikkje utbygd til bustader

Ved revisjon av arealdelen vart det laga ein oversikt som synte tilgjengeleg regulert bustadareal i Sogndal. Det er behov for ein oppdatering av denne, som også gjer ein oversikt over all nybygging dei siste åra. Dette vil gje eit bilet av kor mange nye bustadområder det er behov for å leggje til rette for i neste revisjon.

Kartverket held for tida på med prosjektet «Noreg i 3D». Heile kommunen vil difor bli kartlagd med vesentleg høgare detaljering enn tidlegare. Ved førre revisjon av arealdelen ønskja vi å få ein skredkartlegging av heile kommunen som ein del av underlagsmaterialet. Prosjektet vart lagt vekk i påvente av NVE sin nasjonale skredkartlegging. Dette har teke litt tid, men i desember 2015 la NVE ut eit anbod på skredkartlegging av attståande ikkje-kartlagde område i Sogndal. Truleg blir dette arbeidet gjennomført i 2016. I tillegg vart det hausten 2014 utførd ein skredkartlegging i Sogndal sentrum nord for planområdet til områdereguleringsplan for Rutlinsli. Desse arbeida vil gje eit godt grunnlagsmateriale ved neste revisjon av arealdelen, og gjer grunnlag for oppdaterte faresoner for skred. Vi ser ikkje andre område der det bør gjerast utgreiingar til neste revisjon av arealdelen.

## **7.2 Klima og energi**

Kommunen har ein klima og energiplan vedteken i 2009. Denne planen bør reviderast i perioden.

Ved revisjon av arealdelen til kommuneplan vart tiltaka i planen som går på areal teken inn som eigne føresegner/retningslinjer. På denne måten vart klima og klimatilpassing tydeleggjort i arealdelen til kommuneplan. Vi ønskjer også å fokusere på klimatilpassing i samband med fortetting. Fylkesmannen understreka i høyringa at arbeid for å møte klimautfordringane i minst mogleg grad bør skje gjennom isolerte prosessar og system. Vi bør difor vurdere om revisjon av klima- og energiplanen kan inngå som ein del av samfunnssdelen til kommuneplanen.

Det vil alltid vere usikkerheit rundt klimaendringar. Klimatilpassing handlar difor vel så mykje om tilpassing til usikkerheit som tilpassing til ein klart definert klimarisiko. Men usikkerheita er ikkje grunn god nok til ikkje å ta klimaomsyn ved planlegging, m.a. fordi dette kan auke kostnadene dramatisk. Tilpassing til dagens klima og eit klima i endring er eit tema som går igjen i mange planar. Difor har vi i tabellen i vedlegg 2 lagt klima inn som eige punkt. Dette viser dei planane der klimapåverknad og klimatilpassing må takast omsyn til.

## **7.3 Utvalde reguleringsplanar**

Denne lista er ikkje uttømmande, men gjer eit bilet av behov for reguleringsplanar i tidleg fase av kommunestyreperioden. Planar kommunen sjølv utarbeidar blir nedfelt i økonomiplanen årleg. Arealdelen til kommuneplanen utløyser eit behov for å utarbeide andre planar. Arealdelen frå 2013 sett krav om områdeplanar innanfor areal sett av til sentrumsføremål, og desse planprosessane krev mykje ressursar. Vi er allereie i gang med arbeidet, gjennom områdeplanane for Fjøra vest og Rutlinsli. Arealdelen ligg også til grunn for mellom anna kva område som blir prioritert for utbygging av VA-nett i hovudplan for VA i 2014.

## **7.4 Beredskapsplan**

Sivilbeskyttelseslova med forskrifter gjer kommunen ei generell beredskapsplikt. Denne beredskapsplikta skal ikkje erstatta, men komplettera beredskapsplikta som følgjer av sektorlovverket. Lova krev at kommunen utarbeider ein heilsakapleg risiko- og sårbarheitsanalyse for kommunen. Med utgangspunkt i analysen skal kommunen:

- utarbeida langsiktige mål, strategiar, prioriteringar og plan for å følgja opp samfunns- og beredskapsarbeidet.
- vurdera forhold som bør integrerast i planar og prosessar etter plan og bygningslova.

I 2012 vart det utarbeida ei ROS-analyse som grunnlag for planarbeidet med kommuneplanen. Denne planen vart revidert og komplettert i desember 2015, og ligg som eit hovudgrunnlagsdokument for planstrategien saman med folkehelseoversynet. Fylkesmannen oppmoda i fråsegn om at det vert gjort ei konkret vurdering av om ROS-analysen har

synleggjort andre spesielle planbehov før strategien vert endeleg vedteken. Desse tiltaka er lista i vedlegg 2.

### **7.5 Helse- og omsorgsplan**

Regjeringa har utarbeida [Omsorg 2020](#), planen for omsorgsfeltet 2015-2020, som byggjer på [Meld. St. 29 \(2012–2013\) Morgendagens omsorg](#). Gjennom denne planen legg regjeringa den politiske kurset for helse- og omsorgstenestane og folkehelsearbeidet dei neste 4 åra. Helse- og omsorgsdepartementet har utarbeidd [Demensplan 2020](#). I perioden bør det vurderast korleis desse planane kan innarbeidast omsorgstenestene og i relevante andre planar.

Samhandlingsreforma skal gje pasientane samanhengande helse- og omsorgstenester og møta utfordringane knytt til demografiske endringar og endringar i sjukdomsbiletet. Reforma skal leggja til rette for at samfunnet og helsetenesta i større grad fremjar helse og førebygg meir. Helsetenestene skal koordinerast og folk skal få betre helsetenester nær der dei bur.

I etterkant av førre planstrategi vart overordna helse- og omsorgsplan 2014-2022 vedteken. Målet med planen er å sikre helse- og omsorgstenester til innbyggjarane i samsvar med demografiske endringar, bygga stabile og gode fagmiljø gjennom samlokaliseringar og legga til rette for god intern samhandling. Dette ligg til grunn for utbygginga av Sogndal helse- og omsorgssenter.

### **7.6 Oppvekstplan**

Tilsvarande helse- og omsorgsplanen er det i dag mange ulike planar innanfor oppvekstsektoren som er muleg å leggje inn i ei felles overordna plan. Vi tilrår at det vert laga ein oppvekstplan og at innhaldet i denne vert handsama i eit planprogram i løpet av 2016. Desse planane er aktuelle:

- Plan for framtidig skule/SFO-struktur
- Plan for barnehagestrukturen
- Kompetanseplan for grunnskulen
- Strategisk plan for utvikling av grunnskulen i Sogndal 2014-2017
- Plan for SFO 2010-2013
- Kommunal strategi for innhald og oppgåver i barnehagen 2011-2014
- Kompetanseplan for barnehagane
- Plan for rettleiing av nyutdanna pedagogar i skule og barnehage
- Tilsynsplan for barnehagane

### **7.7 Bustadsosialt velferdsprogram**

*Programkommune i Bustadsosialt velferdsprogram*

Sogndal kommune gjekk i 2014 inn samarbeidsavtale med Husbanken region vest om Bustadsosialt velferdsprogram. Velferdsprogrammet er eit initiativ for tettare kopling mellom kommunane sine særskilte bustadsosiale oppgåver og andre velferdsoppgåver.

### *Politiske resultatmål for kommunen sitt bustadsosiale arbeid*

I økonomiplan 2015 – 2018 er bustadsosialt arbeid og deltaking i velferdsprogrammet definert som eit av kommunen sine ti høgast prioriterte utviklingsområde. Økonomiplan 2016 – 2019 følgjer opp prioriteringa av velferdsprogrammet gjennom følgjande politiske resultatmål for programarbeidet:

Fokusområde	Resultatmål
Utvikling	<ul style="list-style-type: none"><li>Vi har gjennomført alle tiltaka i bustadsosialt velferdsprogram.</li></ul>
Brukarrar	<ul style="list-style-type: none"><li>Vi skal ikkje ha bustadlause i kommunen.</li><li>Gjennomsnittleg butid i kommunale bustader for flyktningar skal ikkje vere lenger enn 3 år.</li><li>Minst 5 leigetakrar i kommunale bustader skal gå frå leige til eige.</li><li>Mellombelse butilbod skal berre unntaksvis bli nytta av barnefamiliar og unge, og slike opphold skal ikkje vare meir enn tre månader.</li></ul>

### **7.8 Interkommunal friluftslivsplan**

Luster, Sogndal og Leikanger kommune har gjennom Byregionprogrammet inngått avtale om å samarbeide om tre ulike tema:

- Korleis kan kommunane utnytte tilflyttingspotensialet og næringspotensialet knytt til nye former for friluftsliv og aktivitetsbasert reiseliv?
- Korleis kan kommunane bidra til å sikre eksisterande og leggje til rette for nye, statlege og fylkeskommunale arbeidsplassar i kommunane?
- Korleis kan vi kople og utnytte kompetansemiljøa i kommunane til innovasjon og nyskapning i kommunane?

For det første temaet legg Byregionprogrammet opp til arbeid med ein felles friluftslivsplan for Leikanger, Luster og Sogndal.